

Iniciativa Glas ljudstva**Ljubljana, 28. marec 2023**

Poslancem Državnega zbora pošiljamo PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRISPEVKIH ZA SOCIALNO VARNOST

s pozivom, naj s svojimi podpisi omogočijo obravnavo in sprejem tega zakona po rednem postopku na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora.

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prispevkih za socialno varnost

Za Inicijativo Glas ljudstva

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRISPEVKIH ZA SOCIALNO VARNOST

I. UVOD

Zakon o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odl. US, 106/99 – ZPIZ-1, 81/00 – ZPSV-C, 97/01 – ZSDP, 97/01, 62/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 91/13 – ZZVZZ-M, 99/13 – ZSVarPre-C in 26/14 – ZSDP-1) določa obračunavanje in plačevanje ter stopnje prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in za zaposlovanje v skladu z zakoni, na podlagi katerih so prispevki uvedeni ter določa osnovo za obračunavanje in plačevanje prispevkov za zaposlovanje. Zakon določa stopnje obremenitve dela in kapitala, na podlagi katerih se financira sistem socialne države.

Civilna iniciativa Glas ljudstva je poslancem Državnega zbora posredovala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. S tem predlogom se ukinjajo doplačila za zdravstvene storitve iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in posledično tudi DZZ, ki je anomalija v sistemu financiranja zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji. Izpad dohodkov DZZ je potrebno nadomestiti z dajatvijo, ki bo pravičnejša in splošna. Da bi lahko DZZ v celoti prenesli v obvezno, je potrebno preoblikovanje prispevkov za OZZ. V skrbi za preglednost in celovitost pravnega reda zato skupaj s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju predlagamo v paketu tudi spremembe Zakona o prispevkih za socialno varnost.

S predlagano novelo se zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določa nove stopnja prispevkov za OZZ za delodajalce in socialni dohodninski prispevek (SDP) za zavarovance.

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Sprememba zakona o prispevkih za socialno varnost je nujna, če se ob ukinjanju doplačil za storitve iz obveznega zdravstvenega zavarovanja želi zagotoviti enako raven sredstev za zdravstveno varstvo, s katerimi razpolaga plačnik storitev Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. S tem se ohranja enaka raven pravic do zdravstvenega varstva, njihova dostopnost in kvaliteta. V prvi vrsti je tako varovana pravica pacientov do varovanja zdravja, ki jo zagotavlja tako Ustava RS kot mednarodni pravni akti.¹

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona je zagotoviti dodatna sredstva za zdravstveno varstvo, ki ob ukinitvi doplačil za zdravstvene storitve in posledičnem prenehanju DZZ izpadejo iz zdravstvenega sistema. Cilj zakona je, da se vsem

¹ Npr. 22. In 25 člen Splošne deklaracije človekovih pravic, 9. in 12. člen Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, ter 11.,12. In 13. člen Evropske socialne listine.

državljanom Slovenije zagotovi celovito zdravstveno varstvo in to na socialno pravičen način. V ta namen smo v povezanem zakonu (noveli ZZVZZ) določili, da bo OZZ krilo celotno ceno zdravstvenih storitev iz "košarice obveznega zdravstvenega zavarovanja". Sredstva bomo zagotovili s povečanjem socialnih prispevkov za delodajalce in uvedbo socialnega dohodninskega prispevka (SDP) iz dohodninske osnove zavarovancev, kar bo dosedanje izrazito regresivno financiranje DZZ spremenilo v proporcionalno in strošek, ki je doslej bremenil samo zavarovance, pravično razdelil med delodajalce in zavarovance.

2.2 Načela

Novela zakona temelji na osnovnih načelih zdravstvenega varstva in na načelu socialne države, ki od zakonodajalca terja, da upošteva ekonomsko-socialni položaj vseh skupin prebivalstva, pri čemer ni dovolj upoštevanje formalne enakosti, temveč predvsem materialne (dejanske in vsebinske) enakosti oziroma možnosti učinkovitega uresničevanja vseh pravic, ki jih ima posameznik.²

Novela temelji tudi na načelu pravičnosti. DZZ se financira iz premij, ki funkcionirajo kot regresiven davek, ki je nepravičen: plačati ga mora vsakdo v enaki višini, ne glede na višino dohodka. Z ukinitvijo DZZ in sočasno uvedbo SSP kot odstotka davčne osnove pa regresiven davek nadomeščamo s pravičnim prispevkom, ki je odvisen od višine dohodka zavarovanca. Vsakdo prispeva po svojih zmožnostih: revnejši zavarovanci prispevajo manj, premožnejši pa več. Pravično je tudi, da polovico izpadlega dohodka od DZZ prenesemo v prispevek delodajalcev.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitna rešitev predloga zakona je, da ob ukinitvi prostovoljnega DZZ zagotovi nadomestna sredstva z uvedbo SDP za zavarovance in dviga prispevne stopnje za obvezno zdravstveno zavarovanje (OZZ) za delodajalce od 1. januarja 2024, ko se ukinja DZZ.

Razlogi, da smo se pri zavarovancih namesto zvišanja obstoječega zdravstvenega prispevka iz bruto plač odločili za prispevek iz dohodninske osnove, so naslednji:

- pravičnejša proporcionalna obremenitev glede na višino dohodkov; morebitno zvišanje prispevne stopnje bi bilo zaradi izločitve iz dohodninske osnove izrazito regresivno;
- za razliko od zdravstvenega prispevka ni posledic za dohodninski priliv države;
- razširitev virov obdavčitve,
- morebitna rešitev za bodoče potrebe (dolgotrajna oskrba...)

Višino nadomestnih sredstev smo določili na osnovi ocene o sredstvih, ki bi jih bilo potrebno zbrati namesto DZZ. Le-tega smo v letu 2022 okvirno v treh zdravstvenih zavarovalnicah zbrali okoli 650 milijonov eur (končna letna poročila še niso na voljo). Od tega se namenja okoli 10 % za stroške poslovanja zavarovalnic, višina škode, ki jo danes zavarovalnice namenjajo za plačilo zdravstvenih storitev, pa se giblje okoli 590 milijonov eur. Ta znesek bi zbrali z 1,4 % povečanjem prispevne stopnje za delodajalce in z 1,4 % SDP zavarovancev.

Prispevek delodajalcev se v izračunih nanaša samo na prejemke iz zaposlitve (odprto je vprašanje plačevanja tega dodatnega prispevka za druge oblike zaposlitve, kjer danes oba prispevka plača delojemalec). V izračunu tudi ni upoštevan »delodajalski« delež za upokojence. Po tej drugi varianti

² Šturm in drugi, Komentar Ustave Republike Slovenije (2002), str. 91.

bi morali uvesti stopnjo v višini 1,4 % za delodajalce in delojemalce. Alternativno bi bila to lahko dodatna obveznost ZPIZ, kar bi pomenilo obremenjevanje proračuna in predlog ne bi bil nevtralen. Podjetja bodo imela okoli 250 milijonov € več letnih stroškov, kar bo znižalo plačilo davka na dobiček, a bi dodatni neto prejemki zavarovancev in večje kupne moči prinesli več zbranega DDV.

3. PRILAGOJENOST UREDITVE PRAVU EU IN PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

3.1 Prilagojenost pravu EU

Predlog zakona ni predmet usklajevanja z EU.

3.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Avstrija

Socialni prispevki delojemalca v Avstriji pokrivajo zdravstveno zavarovanje, pokojninsko zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti ter stanovanjski sklad. Prispevna stopnja delojemalca za obvezno zdravstveno zavarovanje znaša 3,87 %.³ Strukturo vseh socialnih prispevkov delojemalca prikazuje spodnja tabela:

Prispevki za:	Stopnja prispevka za upravne, poslovne in druge strokovne delavce (beli ovratniki) (v %)	Stopnja prispevka za proizvodne delavce (modri ovratniki) (v %)
pokojninsko zavarovanje	10,25	10,25
zdravstveno zavarovanje	3,87	3,87³
zavarovanje za primer brezposelnosti	3,00	3,00
stanovanjski sklad (<i>housing fund</i>)	0,50	0,50
Skupaj	17,62	17,62

Vir: European Tax Handbook, 2018.

(Vir: Zdravstveni sistemi, 1. del. str.6)

Socialni prispevki delodajalca v Avstriji pokrivajo pokojninsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, nezgodno zavarovanje, zavarovanje v primeru insolventnosti in stanovanjski sklad (Housing fund). Prispevna stopnja delodajalca za obvezno zdravstveno zavarovanje delavca znaša 3,78 %.⁴ Strukturo vseh socialnih prispevkov delodajalca prikazuje spodnja tabela:

Prispevki za:	Stopnja prispevka za upravne, poslovne in druge strokovne delavce (beli ovratniki) (v %)	Stopnja prispevka za proizvodne delavce (modri ovratniki) (v %)
pokojninsko zavarovanje	12,55	12,55
zdravstveno zavarovanje	3,78	3,78³
zavarovanje za primer brezposelnosti	3,00	3,00
nezgodno zavarovanje (<i>accident insurance</i>)	1,30	1,30
zavarovanje v primeru insolventnosti	0,35	0,35
stanovanjski sklad (<i>housing fund</i>)	0,50	0,50
Skupaj	21,48	21,48

Vir: European Tax Handbook, 2018.

Češka

³ Zdravstveni sistemi 1. del, str. 5-6

⁴ Ibid. str. 6

Na Češkem je zdravstveno zavarovanje za zaposlene obvezno. Nosilci zdravstvenega zavarovanja so Češka služba za socialno varnost (Česká správa sociálního zabezpečení, ČSSZ), Okrožne službe za socialno varnost (OSSZ) in državni organi (service authorities), kot so Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve, Služba za zapore Češke, Generalni carinski urad, Varnostna informacijska služba in Urad za zunanje zadeve in informiranje ter Ministrstvo za delo in socialne zadeve.⁵

Zaposleni na Češkem s prispevki pokrivajo zdravstveno zavarovanje, invalidsko zavarovanje, pokojninsko zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti. Prispevna stopnja za zaposlenega za obvezno zdravstveno zavarovanje znaša 4,5 %, za samozaposlenega pa 13,5 %. Strukturo socialnih prispevkov delojemalca na Češkem prikazuje spodnja tabela:

Tabela 4: Struktura socialnih prispevkov delojemalca za leto 2017 in 2018

Prispevki za:	Zaposlene (v %)	Samozaposlene (v %)
zdravstveno zavarovanje	4,5	13,5
invalidsko zavarovanje (<i>disability insurance</i>)	0	2,3 ⁸
pokojninsko zavarovanje	6,5	28,0
zavarovanje za primer brezposelnosti	0	1,2
Skupaj	11,0	45,0

Vir: European Tax Handbook, 2018.

(Vir: Zdravstveni sistemi, 1. del. str.7)

Socialni prispevki, ki jih za delavca plačuje delodajalec na Češkem pokrivajo pokojninsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, nezgodno zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti. Prispevna stopnja delodajalca za obvezno zdravstveno zavarovanje delavca znaša 9 %. Strukturo prispevkov delodajalca prikazuje spodnja tabela:

Tabela 5: Struktura socialnih prispevkov delodajalca za leto 2017 in 2018

Prispevki za:	Stopnja prispevka (%)
pokojninsko zavarovanje	21,5
zdravstveno zavarovanje	9
invalidsko zavarovanje (<i>disability insurance</i>)	2,3
zavarovanje za primer brezposelnosti	1,2
Skupaj	34

Vir: European Tax Handbook, 2018.

(Vir: Zdravstveni sistemi, 1. del. str. 8)

⁵ Zdravstveni sistemi 1. del, str. 7

Hrvaška

Hrvaška ima kombiniran model financiranja zdravstvenega varstva, kar pomeni, da se slednje financira tako iz prispevkov kot iz proračuna. Poznajo tako obvezno kot prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Obvezno zdravstveno zavarovanje pokriva 80 % storitev iz košarice pravic obveznega zdravstvenega zavarovanja, njegov nosilec pa je Hrvaški zavod za zdravstveno zavarovanje. Preostalih 20 % stroškov zdravstvenih storitev plačuje zavarovanec, obenem pa znesek, ki ga plačuje zavarovanec, ne sme presegati 2000 hrvaških kun.

Delojemalci na Hrvaškem ne plačujejo prispevka za zdravstveno zavarovanje, plačujejo pa prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 20 % bruto plače. Socialni prispevki delodajalca na Hrvaškem pokrivajo zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti in zavarovanje za primer poškodb. Prispevna stopnja delodajalca za zdravstveno zavarovanje znaša 15 % bruto plače delavca. Strukturo socialnih prispevkov delodajalca prikazuje spodnja tabela:

(Vir: Zdravstveni sistemi, 1. del. str. 9)

Tabela 6: Struktura socialnih prispevkov delodajalca za leto 2018

Prispevki za:	Stopnja prispevka (%)
zdravstveno zavarovanje	15
zavarovanje za primer brezposelnosti	1,7
zavarovanje za primer poškodb	0,5
Skupaj	17,2

Vir: European Tax Handbook, 2018.

Italija

V Italiji obstajajo tri ravni upravljanja zdravstvenega varstva, nacionalna, deželna in lokalna. Na nacionalni ravni se določajo splošne smernice, medtem ko dežele sprejemajo lastno zdravstveno zakonodajo, zaradi česar se razlikuje tudi kakovost zdravstvenih storitev med deželami. Proračun za zdravstvo se določa na nacionalni ravni, delno pa je financiran tudi s strani prispevkov delojemalcev in delodajalcev. Vlada vplačuje razliko neposredno.⁶ Sredstva se deželam delijo po formuli, ki se je v preteklosti pogosto spreminjala. Zasnovana je na vrstah zdravstvene porabe, strukturi prebivalcev itd.⁷

Socialni prispevki so odvisni od tipa dejavnosti, velikosti podjetja in statusa zaposlene osebe. Skupna prispevna stopnja se običajno giblje med 40 % in 45 % skupnih letnih prejemkov zaposlene osebe. Od 80 % do 85 % tega prispeva delodajalec, ostalo pa delojemalec. Tako prispevna stopnja za delojemalca znaša običajno med 9 % in 10 % bruto plače, za delodajalca pa okrog 35 % bruto plače zaposlenega.⁸

Nemčija

V Nemčiji je vključenost v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja odvisna od višine prihodkov posameznika – tisti z bruto prihodki nižjimi od 59.400 EUR letno ali 4.950 EUR mesečno so vključeni v obvezno zdravstveno zavarovanje.⁹ Socialni prispevki delojemalca v Nemčiji (v sistemu obveznega

⁶ Zdravstveni sistemi, 1. del. str. 9

⁷ Ibid. str.9

⁸ Ibid. str. 9

⁹ Ibid. str. 10

zavarovanja) pokrivajo pokojninsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti ter invalidsko zavarovanje in zavarovanje za starost. Prispevna stopnja zaposlenega za zdravstveno zavarovanje znaša 7,3 %. Zdravstvene zavarovalnice zahtevajo tudi dodaten prispevek v različni višini, ki ga plačujejo samozaposleni (v povprečju 1 %).¹⁰

Struktura socialnih prispevkov delojemalca v Nemčiji je prikazana v spodnji tabeli:

Tabela 7: Struktura socialnih prispevkov delojemalca za leto 2018

Prispevki za:	Stopnja prispevka (%)	za mesečne plače do (v EUR)
pokojninsko zavarovanje	9,3	6.500 (5.800 v petih »novih« zveznih deželah)
zdravstveno zavarovanje	7,3 (+1)¹⁸	4.425
zavarovanje za primer brezposelnosti	1,5	6.500 (5.800 v petih »novih« zveznih deželah)
invalidsko in zavarovanje za starost (<i>insurance for disability and old age</i>)	1,275 (+0,25) ¹⁹ (1,775 v zvezni deželi Saški)	4.425

Vir: European Tax Handbook, 2018.

(Vir: Zdravstveni sistemi, 1. del. str.11)

Strukturo socialnih prispevkov delodajalca pa v spodnji tabeli:

Tabela 8: Struktura socialnih prispevkov delodajalca za leto 2018

Prispevki za:	Stopnja prispevka (%)	za mesečne plače do (v EUR) ²⁰
pokojninsko zavarovanje	9,3	6.500 (5.800 v petih »novih« zveznih deželah)
zdravstveno zavarovanje	7,3	4.425
zavarovanje za primer brezposelnosti brezposelnosti	1,5	6.500 (5.800 v petih »novih« zveznih deželah)
invalidsko in zavarovanje za starost (<i>insurance for disability and old age</i>)	1,275 (0,775 v zvezni deželi Saški)	4.425

Vir: European Tax Handbook, 2018.

(Vir: Zdravstveni sistemi, 1. del. str.11)

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Učinki na Zavod za zdravstveno zavarovanje (ZZZS)

V noveli ZZVZZ smo ocenili, da bo zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja oziroma prenosa dopolnilnega zavarovanja v obvezno zavoľo neprekinjenega zagotavljanja zdravstvenega varstva za vse zavarovance Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) treba leta 2021 zagotoviti dodatna sredstva. Po podatkih Agencije za zavarovalni nadzor (AZN) so komercialne zavarovalnice leta 2022 za izplačilo škod iz naslova dopolnilnega zavarovanja namenile okrog 590 milijonov EUR. okoli 590 milijonov eur. Ta znesek bo zagotovilo 1,4 % povečanje prispevne stopnje za delodajalce in 1,4 % SDP zavarovancev.

¹⁰ Ibid. str. 10

Skupna masa neto izplačil posameznikom je v letu 2022 predvidoma znašala okoli 20,3 milijarde eur, znesek pred obračunom dohodnine pa 23,0 milijarde (skupaj je bilo plačane okoli 2,7 milijarde eur dohodnine). K tej osnovi za plačilo SDP v višini 23 milijarde eur pa je potrebno prišteti še vse ostale obdavčljive dohodke posameznikov, ki so obdavčeni po drugih pogojih in niso vključeni v dohodninsko lestvico (cedularna obdavčitev). Gre predvsem za izplačila dividend, najemnin, obresti, dobičkov od prodaj vrednostnih papirjev in nepremičnin, obdavčljiv dohodek normiranih samostojnih podjetnikov in podobno. Ocenjujemo, da je teh prihodkov skupaj okoli 1,5 milijarde eur na leto, kar bi lahko prišteli k osnovi za plačilo SDP.

Iz tabele 1 je razvidno, koliko sredstev bo zagotovila povečana prispevna stopnja delodajalcev (251 milijonov eur) in koliko SDP dohodninskih zavezancev (344 milijonov eur), skupaj 595 milijonov eur. Izračun se nanaša samo na prejemke iz zaposlitve, kjer to plačuje podjetje, odprto pa ostaja vprašanje plačevanja tega dodatnega prispevka za druge oblike zaposlitve, kjer danes oba prispevka plača delojemalec.

Od navedenih dodatnih prihodkov ZZZS je treba odšteti 15 milijonov EUR prihodkov, ki jih v sedanjih ureditvi za plačilo dopolnilnega zavarovanja namenja državni proračun. Upoštevati je treba tudi povečanje odhodkov ZZZS iz naslova dviga stroškov dela (zaradi dviga prispevne stopnje za delodajalce) za 13,4 milijone EUR.

Učinki na neto dohodke zavarovancev

Na tabeli 1 je predstavljena simulacija vplačila 1,4 % povečane prispevne stopnje za delodajalce in 1,4 % SDP od dohodka posameznika pred plačilom dohodnine ali drugih davkov (vendar po plačilu prispevkov za socialno varnost). Za zaposlene in upokojene je v tabeli izračunano, koliko bo posameznik plačal SDP in koliko višji ali nižji bodo njegovi neto prejemki zaradi skupnega učinka opuščene premije DZZ in novega prispevka. SDP doseže današnjo premijo DZZ 35 eur pri 160% povprečne plače. Tabela 2 prikazuje, da bo 863 000 zaposlenih (89%) in 518 000 upokojencev (99 %) plačevalo SDP, ki bo manjši od današnje premije.

Učinki na proračun države

Prihodki iz naslova davka na dodano vrednost (DDV) se bodo zaradi dviga potrošnje povečali za 15 milijonov EUR, vendar se bodo zmanjšali prilivi iz davka na dobiček, ker bodo imela podjetja približno 250 milijonov več letnih stroškov. Hkrati bo prišlo do znižanja odhodkov državnega proračuna za 15 milijonov EUR, ker bo država razbremenjena plačila DZZ za socialno ogrožene.

Zaradi opisanih sprememb bo vpliv na državni proračun nevtralen ali rahlo pozitiven.

5. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Zakon ne bo imel drugih posledic.

Tabela 1. Povečani prilivi na račun povečane prispevne stopnje za delodajalce in SDP dohodninskih zavezancev. (SDP doseže današnjo premijo DZZ 35 eur pri 160% povprečne plače.)

Dohodninski zavezanci po bruto dohodku (PP = povprečna plača)	Ocena prilivov s strani delodajalcev in dohodninskih zavezancev						
		1,40%	1,40%		Mesečna premija DZZ (35 eur)		
	Vsi prilivi v mio eur	Delodajalci mio eur	Delojemalci mio eur	na osebo eur	razlika glede na mesečno premijo	razlika glede na letno premijo	Sprememba neto dohodka
do minimalne plače	50	14	35	8	-27	-326	4,8%
od min. Pl. do 60% PP	49	15	33	11	-24	-285	3,0%
od 60% do 70% PP	51	20	30	14	-21	-253	2,3%
od 70% do 80% PP	45	19	26	16	-19	-226	1,8%
od 80% do 90% PP	43	19	23	18	-17	-199	1,4%
od 90% do 100% PP	40	18	21	21	-14	-173	1,1%
od 100% do 110% PP	34	16	18	23	-12	-146	0,9%
od 110% do 120% PP	30	14	16	25	-10	-120	0,6%
od 120% do 130% PP	26	13	14	27	-8	-93	0,5%
od 130% do 140% PP	26	13	13	29	-6	-66	0,3%
od 140% do 150% PP	24	12	12	32	-3	-40	0,2%
od 150% do 160% PP	19	9	10	34	-1	-15	0,1%
od 160% do 170% PP	16	7	8	36	1	9	0,0%
od 170% do 180% PP	13	6	7	38	3	35	-0,1%
od 180% do 190% PP	11	5	6	40	5	57	-0,2%
od 190% do 200% PP	9	5	5	43	8	98	-0,3%
od 200% do 250% PP	31	15	15	50	15	177	-0,5%
od 250% do 300% PP	17	8	8	61	26	310	-0,8%
od 300% do 400% PP	18	9	9	77	42	509	-1,1%
od 400% do 500% PP	9	4	4	100	65	775	-1,3%
od 500% do 600% PP	5	2	2	122	87	1.041	-1,5%
od 600% do 700% PP	3	1	1	144	109	1.306	-1,6%
od 700% do 800% PP	2	1	1	166	131	1.572	-1,7%
od 800% do 900% PP	1	1	1	188	153	1.837	-1,8%
od 900% do 1000% PP	1	0	0	210	175	2.103	-1,9%
nad 1000% PP	4	2	2	359	324	3.894	-2,1%
Skupaj zaposl.in upok.	573	251	322				
Ostali prejemki	22		22				
SKUPAJ PRILIVI	595	251	344				

Tabela 2. Število dohodninskih zavezancev po višini povprečne plače. (SDP doseže današnjo premijo DZZ 35 eur pri 160% povprečne plače. 863 000 zaposlenih (89%) in 518 000 upokojencev (99 %) bo plačevalo manj od današnje premije).

Dohodninski zavezanci po bruto dohodku (PP = povprečna plača)	Zaposleni	upokojenci
do minimalne plače	150.643	224.651
od min. plače do 60% PP	109.869	135.892
od 60% PP do 70% PP	117.886	63.502
od 70% PP do 80% PP	96.153	35.701
od 80% PP do 90% PP	85.496	20.501
od 90% PP do 100% PP	72.922	13.696
od 100% PP do 110% PP	57.383	7.125
od 110% PP do 120% PP	47.176	5.505
od 120% PP do 130% PP	38.304	3.517
od 130% PP do 140% PP	34.925	3.078
od 140% PP do 150% PP	30.072	2.500
od 150% PP do 160% PP	21.679	2.200
od 160% PP do 170% PP	16.879	2.000
od 170% PP do 180% PP	13.130	1.500
od 180% PP do 190% PP	10.652	1.736
od 190% PP do 200% PP	8.834	
od 200% PP do 250% PP	25.892	
od 250% PP do 300% PP	11.563	
od 300% PP do 400% PP	9.599	
od 400% PP do 500% PP	3.625	
od 500% PP do 600% PP	1.588	
od 600% PP do 700% PP	805	
od 700% PP do 800% PP	446	
od 800% PP do 900% PP	257	
od 900% PP do 1000% PP	154	
nad 1000% PP	504	
Skupaj	966.436	523.103

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V V Zakonu o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odl. US, 106/99 – ZPIZ-1, 81/00 – ZPSV-C, 97/01 – ZSDP, 97/01, 62/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 91/13 – ZZVZZ-M, 99/13 – ZSVarPre-C in 26/14 – ZSDP-1) se 3. členu doda tretji odstavek:

Ne glede na prvi odstavek plačujejo zavezanci za dohodnino socialni dohodninski prispevek, odmerjen od dohodninske davčne osnove.

V drugem odstavku se za besedama «od plače» doda besede »oziroma dohodninske osnove«.

V četrtem odstavku se za besedami “iz bruto prejemkov” doda besede “in dohodninske davčne osnove”.

2. člen

na začetku poglavja: 2. Prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje vnese nov člen 11.a.

11.a člen

Vsi dohodninski zavezanci plačujejo socialni dohodninski prispevek po stopnji 1,4 % dohodninske osnove.

3. člen

V zakonu se v 11. členu:

- v 1. točki v drugi alineji število »6,56« nadomesti s številom »7,96«,

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Do začetka uporabe tega zakona se uporabljajo določbe Zakona o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odl. US, 106/99 – ZPIZ-1, 81/00 – ZPSV-C, 97/01 – ZSDP, 97/01, 62/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 91/13 – ZZVZZ-M, 99/13 – ZSVarPre-C in 26/14 – ZSDP-1).

III. OBRAZLOŽITEV

K. 1. členu

Člen uvaja med socialne prispevke še socialni dohodninski prispevek, odmerjen od dohodninske davčne osnove.

K. 2. členu

Člen uvaja nov člen 11.a, ki določa višino prispevne stopnje za socialni dohodninski prispevek.

K 3. členu

Člen določa dvig prispevne stopnje za obvezno zdravstveno zavarovanje za delodajalce od 6,56« na 7,96.

V sedanji ureditvi 6,36 % stopnji prispevek za zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela (v nadaljnjem besedilu: prispevek) plačujejo zaposleni oziroma zavarovanci iz 1., 2., 3., 4., 5., 6., in 8. točke 15. člena ZZZ. To so:

1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;
2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslane na delo ali na strokovno izpopolnjevanje v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslane;
3. osebe, zaposlene pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno;
4. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zaposlene pri tujem delodajalcu, ki niso zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja;
5. osebe, ki na območju Republike Slovenije samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic;
6. družbeniki osebnih družb, družbeniki družb z omejeno odgovornostjo in ustanovitelji zavodov, če so družbeniki družb oziroma ustanovitelji zavodov poslovodne osebe, ki opravljajo poslovodno funkcijo kot edini ali glavni poklic; ter
8. vrhunski športniki in vrhunski šahisti - člani telesnokulturnih in šahovskih organizacij v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova.

Za zgoraj navedene zavarovance iz 1., 2. in 3. točke prispevek plačujejo tudi delodajalci, in sicer po stopnji 6,56 %. Po enaki stopnji pa dodaten prispevek sami zase plačujejo tudi zgoraj navedeni zavarovanci iz 4., 5., 6., in 8. točke. Tako za prve kot za slednje se ta prispevna stopnja povečuje za 1,4 odstotne točke, na 7,96.

K 4. členu

Ta člen določa uveljavitev in začetek uporabe tega zakona. Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Člen nadalje določa, da se do začetka uporabe tega zakona uporabljajo določbe obstoječega Zakona o prispevkih za socialno varnost.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. Člen

S tem zakonom se določa obračunavanje in plačevanje ter stopnje prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: prispevki za socialno varnost) v skladu z zakoni, na podlagi katerih so prispevki uvedeni ter določa osnova za obračunavanje in plačevanje prispevkov za zaposlovanje.

S tem zakonom se določa tudi osnova za obračunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost od drugih prejemkov iz delovnega razmerja.

2. Člen

(delno prenehal veljati)

(delno prenehal veljati)

Prispevke za socialno varnost plačujejo zaposleni, zavarovanci, delodajalci, Republika Slovenija, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in drugi zavezanci (v nadaljnjem besedilu: zavezanci) skladno z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99 in 72/00), z zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 9/92, 13/93, 9/96, 29/98 in 6/99), z zakonom o družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 65/93, 71/94, 73/95 in 26/99) in z zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91 – popr., 12/92, 71/93, 2/94 – popr., 38/94 in 69/98) – v nadaljnjem besedilu: zakoni).

11. Člen

Prispevek za zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela plačujejo:

1. za vse pravice

- zavarovanci iz 1., 2., 3., 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljnjem besedilu: ZZZ) po stopnji 6,36 %
- delodajalci za zavarovance iz 1., 2., in 3. točke prvega odstavka 15. člena in zavarovanci iz 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena ZZZ po stopnji 6,56 %

1.a za vse pravice ne glede na določbo prve alineje 2. točke 48. člena ZZZ

- zavarovanci iz 9. točke prvega odstavka 15. člena ZZZ po stopnji 6,36 %
- Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje za zavarovance iz 9. točke prvega odstavka 15. člena ZZZ po stopnji 6,56 %

2. za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebnino in posmrtnino

- Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 10. točke prvega odstavka 15. člena, Republika Slovenija za zavarovance iz 15., 16. in 19. točke prvega odstavka 15. člena in zavarovanci iz 20. točke prvega odstavka 15. člena ZZZ po stopnji 5,96 %
(delno prenehala veljati)
- 3. za zdravstvene storitve in povračila potnih stroškov
 - zavarovanci iz 7. in 11. točke prvega odstavka 15. člena ZZZ po stopnji 5,21 %
 - 3a. za zdravstvene storitve in povračila potnih stroškov kmetje, pri katerih je osnova katastrski dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč, po stopnji 18,78 %
- 4. za nadomestila, pogrebnino in posmrtnino
 - zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena ZZZ po stopnji 1,15 %
(delno prenehala veljati)